

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΙΕΡΑ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Η εποχή της Καταστροφής και το τέλος της
Συνύπαρξης: Απελάσεις, εκτοπισμοί και γενοκτονίες,
1912-1924

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

1-4 Δεκεμβρίου 2022
Ξενοδοχείο *Elite City Hotel*
Καλαμάτα, Ελλάδα

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΙΕΡΑ
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ

The Promise
Armenian
Institute
UCLA

ΕΛΛΗΝΙΚΗ
ΠΟΝΤΙΑΚΩΝ
ΣΤΟΥΔΙΩΝ
ΑΠΘ

ΠΕΜΠΤΗ, 1^η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

16:30 - 17:00 Έναρξη, Χαιρετισμοί

17:30 - 18:30 Κεντρική Ομιλία

Dirk Moses: *Γενοκτονία: Επίγνωση και Άγνοια ενός «Εγκλήματος των Εγκλημάτων»*

19:00 - 20:20

**1^η Συνεδρία: Επισκόπηση: Ανθρώπινα Δικαιώματα
και Μελέτη Μαζικών Θηριωδιών**

Συντονιστής: Taner Akcam

Thomas Kühne: *Μελέτη του Ολοκαυτώματος: θέματα, κύριες αφηγήσεις και συζητήσεις*

Mark Levene: *Lemkin, οι απαρχές της Ιστοριογραφίας της Γενοκτονίας: περιορισμοί, ωριμότητα, εμπλουτισμός*

Aline Sierp: *Παλιό κρασί σε καινούργιο μπουκάλι; Η Μελέτη της Μνήμης και οι προκλήσεις της*

20:00 - 20:20 Συζήτηση

9:00 - 10:40

1^η Συνεδρία: Οι Βαλκανικοί Πόλεμοι και οι Συνέπειές τους

Συντονιστής: İlay Romain Örs

Fikret Adanır: *Από την Αυτοκρατορία στο Έθνος-Κράτος: Πολιτιστική Πολυμορφία ή Εθνοθρησκευτική Ομοιογένεια;*

Bayram Şen: *Οι Βόσνιοι Μουσουλμάνοι υπό την κυριαρχία των Αψβούργων: Ζητήματα μετανάστευσης και παλιννόστησης, 1878-1918*

Ιάκωβος Μιχαηλίδης: *Η εποχή του Εθνικισμού στα Βαλκάνια: Μοτίβα δημογραφικών μηχανισμών στις αρχές του 20ού αιώνα*

Αλέξης Αλεξανδρής: *Από τον Οθωμανισμό στον Εθνικισμό: Ο Θρίαμβος των Εθνών-Κρατών επί της καταρρέουσας πολυεθνικής Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, 1912-1923*

10:20 - 10:40 Συζήτηση

10:40 - 11:00 Διάλειμμα για καφέ

11:00 -12:20

2^η Συνεδρία: Εμπειρίες από τον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

Συντονιστής: Αλέξης Αλεξανδρής

Seda Altuğ: *Ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και οι μετά-ιστορίες του στην Οθωμανική Ανατολή (1914-1924)*

Εύα Αχλάδη: *Η Γενοκτονία των Αρμενίων το 1915 μέσα από τα Ελληνικά Αρχεία*

Στράτος Δορδανάς, Βάιος Καλογρηάς: *Από τη Ναμίμπια στην Οθωμανική Αυτοκρατορία: Γερμανικές πρακτικές διοικητικής εξόντωσης πληθυσμών πριν και κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου*

12:00 -12:20 Συζήτηση

12:20 -15:00 Διάλειμμα

15:00-16:40

3η Συνεδρία: Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και Πόντος

Συντονιστής: Θεοδόσιος Κυριακίδης

Zeynep Türkyilmaz: Από υποδειγματικό μοντέλο συνύπαρξης στην καταστροφή: Η ανάδυση του Ποντιακού Ζητήματος κατά τη διάρκεια του Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου

Dror Ze'evi: Μια Μικρο-ιστορία παρατεταμένης Γενοκτονίας: Το Αρχείο της Τραπεζούντας

Κυριάκος Χατζηκυριακίδης: Εκθέσεις και Μαρτυρίες αυτοπτών μαρτύρων για τις Τουρκικές θηριωδίες κατά των Ελλήνων του Πόντου και της ενδοχώρας της Μικράς Ασίας

Sait Çetinoğlu: Μια νέα ματιά στην Ποντιακή Γενοκτονία υπό το φως νέων Οθωμανικών εγγράφων

16:20 - 16:40 Συζήτηση

16:40-17:00 Διάλειμμα για καφέ

17:00-18:20

4η Συνεδρία: Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος και Καταστροφή

Συντονιστής: Κυριάκος Χατζηκυριακίδης

Benny Morris: Επισκόπηση: Η Καταστροφή των Ελλήνων της Τουρκίας

Armen Marsoobian: Σώζοντας το Σώμα, αλλά Όχι την Ψυχή: Η «Διάσωση» των παιδιών μετά τη Γενοκτονία των Αρμενίων

Θεοδόσιος Κυριακίδης: Προλαμβάνοντας τον εξαναγκαστικό Εξισλαμισμό. Συγκεντρώνοντας ορφανά Ελληνόπουλα από Μουσουλμανικές οικογένειες και ιδρύματα

18:00-18:20 Συζήτηση

18:20-19:00 Διάλειμμα για καφέ

19:00-20:40

Κεντρική Ομιλία: Η θέση της Ορθόδοξης Εκκλησίας κατά τη διάρκεια της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας (1922)

Ιωάννης Μπουγάς: *Το «γιατί» της μαρτυρικής θυσίας των Χριστιανών στη Μικρά Ασία το 1922*

20:00-20:40 Συζήτηση: Αλέξης Αλεξανδρής, Θεοδόσιος Κυριακίδης

ΣΑΒΒΑΤΟ, 3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

9:00- 10:20

1^η Συνεδρία: Πόλεμοι και Εκτοπισμοί

Συντονιστής: İlay Romain Örs

Νίκος Σιγάλας: *OBahaBey στη Σαμψούντα: Ο εκτοπισμός των Ρωμιών του Τζανίκ το 1917*

Χαράλαμπος Γάππας: *Μεταξύ σφύρας και άκμονος. Το τέλος του Α' Παγκοσμίου Πολέμου στον Καύκασο και η τύχη του Ελληνικού πληθυσμού*

Merih Erol: *Η Σημασία του 1922: η δεύτερη «Έξοδος» των Αρμενίων της Ανατολίας*

10:00-10:20 Συζήτηση

10:20-10:40 Διάλειμμα για καφέ

10:40-12:20

2^η Συνεδρία: Η Καταστροφή της Σμύρνης

Συντονιστής: Κυριάκος Χατζηκυριακίδης

Nazan Maksudyan: *Η Σμύρνη του Ernest Hemingway ως Σύμβολο Αδικίας και Σκληρότητας*

Hervé Georgelin: *Καίγοντας ολοσχερώς τη Σμύρνη: Απώλεια ή πλεονέκτημα για το Νέο Κεμαλικό Καθεστώς;*

Manuk Avedikyan: *Οι Φωνές από τη μεγάλη Φωτιά της Σμύρνης μέσα από τις Συλλογές για τη Γενοκτονία των Αρμενίων, του Ιδρύματος USC Shoah Foundation*

Νίκος Μισολίδης: *Η Καταστροφή της Σμύρνης και η Έξοδος των Ελλήνων της Ιωνίας μέσα από το Αρχείο του Ιδρύματος Near East Relief Foundation*

12:00-12:20 Συζήτηση

12:20-12:40 Διάλειμμα για καφέ

12:40-14:00

3^η Συνεδρία: Μετά την Καταστροφή

Συντονιστής: Αλέξης Αλεξανδρής

Lerna Ekmekçioğlu: *Ο διαχωρισμός ως Επιβίωση: Ο Αρμενικός Ακτιβισμός για μια Εθνική Πατρίδα στη Διάσκεψη της Λωζάνης*

Αντώνης Κλάψης: *Η Σύμβαση της Λωζάνης για την Ανταλλαγή των Ελληνοτουρκικών Πληθυσμών και τα προβλήματα που προέκυψαν από την εφαρμογή της*

Νίκος Τόμπρος, Νίκος Κανελλόπουλος: *Επαναπατρισμοί Ελλήνων αιχμαλώτων από τα Τουρκικά Στρατόπεδα της Μικράς Ασίας*

13:40-14:00 Συζήτηση

14:00-15:00 Διάλειμμα

15:00 - 16:20

4^η Συνεδρία: Προς Νέες Προοπτικές

Συντονιστής: TanerAkcam

Νικόλας Δουμάνης: *Η μεταμόρφωση σε Εθνικό: Η βία του Πολέμου και η πολυπλοκότητα της εθνογένεσης στους Ορθόδοξους Χριστιανούς της Ανατολίας*

Hamit Bozarslan: *Η Καταστροφή της αστικότητας: Από τη Σμύρνη (1922) στο Χαλέπι και το Αφρίν (2016-2017)*

Ηρακλής Μήλλας: *Γιατί ο άνθρωπος αντιστέκεται στην αποδοχή παλαιών αδικημάτων του κράτους/της κοινωνίας του;*

16:00 - 16:20 Συζήτηση

16:20-16:40 Διάλειμμα για καφέ

16:40-17:40

Κεντρική ομιλία: Αλλαγή μοντέλου:

Mark Levene: *Η Σμύρνη του 1922 υπό το πρίσμα του 21^{ου} αιώνα της βιοσφαιρικής εξαφάνισης που προκαλείται από τον άνθρωπο: Η υπόθεση μιας αλλαγής μοντέλου*

17:40 - 18:00 Διάλειμμα για καφέ

18:00-19:00

Συνεδρία Λήξης: Συζητώντας τα επόμενα βήματα

ΚΥΡΙΑΚΗ, 4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Ξεναγηση στην πόλη

Αναχώρηση